

[Schaumann.]

Stridspunkterne under Behandlingen i det andet høje Ting har ikke været særdeles mange. Mest Tid tog Folketinget til Behandlingen af Spørgsmaalet om Det kongelige Teater, og det undrer mig, at dette Spørgsmaal i en saa forfærdelig Krisetid med en saa overordentlig Usikkerhed i alle Forhold skal gøres til et stort politisk Spørgsmaal, hvad jeg ikke finder rimeligt. Jeg ønsker Det kongelige Teater bevaret som Statsscene. Det er en Kulturinstitution, som den danske Befolkning maa bevare, og jeg vil gerne som sønderjysk Rigsdagsmand fremhæve, hvilken overordentlig Værdi som Værn for det danske Sprog det just for mine Landsmænd i snævrere Forstand har haft, og hvilken Oplevelse det er, hver Gang Det kongelige Teaters Kunstnere kommer til Sønderjylland. Jeg kan endnu mindes helt fra min Drengetid de enkelte Gange, Kunstnerne kom derned, og jeg husker endnu ret tydeligt, hvilket Slag det var for hele Befolkningen den Dag, da Forbudet kom. Jeg ønsker dog at sige til den højtærede Undervisningsminister og til Teaterkommissionen, at nu maa det snart være slut med de usikre Forhold, hvorunder Teatret virker. Jeg finder ogsaa, at Uroen maa være i allerhøjeste Grad enerverende for alle de mange, som er knyttet til Teatret. Men en Begrænsning maa til i Tilskuddet, og det maa være muligt at ordne Forholdene saaledes, at Provinsen i meget højere Grad faar Glæde og Fordel af Det kongelige Teater.

Ved denne Lejlighed vil jeg ogsaa gerne berøre Problemet Hovedstad og Provins. Desværre suger Hovedstaden alt for meget til sig, og det gælder ikke blot Statsadministrationen, men ogsaa privat Erhvervsvirksomhed. Jeg vil derfor rette en indtrængende Opfordring til Regeringen om at søge at skabe saa megen Decentralisation som muligt. Ofte tror jeg, det ikke vil blive dyrere, og jeg er sikker paa, at det vil virke bedre og hurtigere og blive mere tilfredsstillende for den store Befolkning. Jeg mener, at Staten bør være Vejleder, hvor den kan det, og det tror jeg, den kan paa dette Omraade.

Vi har modtaget Finanslovforslaget med en Balance paa 377 Mill. Kr. og et Underskud paa 10 Mill. Kr. En Række Udgifter er jo nogenlunde ens Aar for Aar, men Socialministeriets Udgifter er steget stærkt og er nu oppe paa ca. 35 pCt. af Statens Udgifter. Jeg kan ikke og vil ikke fælde Dom over Socialreformen endnu, det er efter min Mening for tidligt, men jeg tvivler om, at den lader sig opretholde,

medmindre man gennemfører Forsikringsprincippet ogsaa paa andre Omraader, end det hidtil er sket. Vore Skatter er jo overordentlig tyngende, og fortsætter vi med den nuværende Arbejdsløshed, vil de givne Bevillinger aldeles ikke slaa til.

Regeringens Politik, som kræver meget store Understøttelser, lader sig næppe vedblivende opretholde. Erhvervspolitikken, Muligheden for at skabe lønnende Beskæftigelse, er absolut afgørende for den enkeltes Vel og selvfølgelig tillige for Statens, men i saa Henseende, synes vi, at Regeringen udretter for lidt, selv om Vanskelighederne naturligvis er store.

Paa Formueparagraffen er der jo meget store Udgifter, og det kan maaske være rigtigt nok, at disse Udgifter opføres som Formueudgifter, men de forrenter sig jo sjældent, og saa skal Forrentning og Afdrag alligevel tages af den samlede Indtægt. Statens finansielle Situation er for Tiden den, at Gælden stiger, og vi mener derfor, at naar den Dag kommer, da der skal optages et nyt Laan, skal man forsøge at afhænde nogle af Statens Aktiver, specielt nævner jeg Landmandsbankaktierne. Det vilde ogsaa falde godt i Traad med Regeringens Planer om en Nyordning af Nationalbanken, hvorved den bliver nøjere knyttet til Staten, end den hidtil har været.

Der er enkelte Bestemmelser i Finanslovforslaget, som mine Meningsfæller i Folketinget har stemt imod. Der er nogle af mindre Betydning, som jeg ikke skal nævne, andre af større, derunder Bevillingerne til en fortsat Udstykning, som jeg anser for uheldige, saa længe Landbrugets Afsætningsvilkaar er saa daarlige, endvidere de 12 Mill. Kr., der skal ydes som Forskud til Vejarbejder. Vore Anskuelse her i Landstinget falder sammen med vore Gruppefællers i Folketinget.

Jeg anbefaler Finanslovforslaget til videre Behandling i Finansudvalget.

Gunnar Fog-Petersen: Finansloven er som Kommunebudgetterne efterhaanden blevet i den Grad afhængig af bestaaende Love, at de væsentligste Udgifter, det, som er afgørende for Budgettets Balance, er fastlagt gennem det, som disse Love kræver. Derfor ligger den egentlige Bevillingsmyndighed ikke længere hos Finansudvalget i samme Grad som for mange Aar siden, og det ærede 2det Medlem for 6te Kreds (Hauch) kan have nogen Ret i, at samtidig med at Landstingets Indflydelse paa Finanslovens Detailbehandling er aftagende Aar for Aar, har dets reelle Indflydelse paa,